

19. XII. 1957

ze dne .....

Mášenka

Hra o mládeži pro dospělé

»Mášenka« je Afinogenovova hra o mládeži. O prostém děvčeti Mášence, která přijde a obrodí city i vztahy dospělých.

Nesložitá myšlenka, působivě napsaná hra, jímavá. Poněkud zjednodušená v povahokresbě a situacích, aby zřetelně vynikl autorův záměr.

Hru uvedlo Divadlo Petra Bezruče v Ostravě dne 12. t. m. v Osadě míru v Kuncíčkách před dětským publikem, které sotva dostatečně pochopilo problematiku. »Mášenka« je více hrou o mládeži než pro mládež.

Premiéra svědčila o snaze souboru, zejména režiséra Viléma Kyzlinka. Bohužel... Kyzlink — při vši poctivosti — je nyní patrně zaměřen jinam, než k žánru »Mášenky«. Jeho styl, dosti

osobitý a prozrazující talent režiséra-karikaturisty, uplatnil se v loňské inscenaci »Těžké Barbory«. S »Mášenkou« zápolí úporně, ale marně. Nevznikla jednotná inscenace s vyrovanými výkony. Jen několik míst má správný rytmus a ovzduší (novoroční scéna). Postavy jsou vedeny nepřesně v intencích textu, a některé dokonce v určitých místech i proti autorovi. L. Eliáš (Leoníd), herecky jistý a nápaditý, zaměňuje srdečnou hluchost s křiklounstvem, tak málo vhodným v subtilní hře. Zaměňuje bezprostřednost sovětského člověka za žoviálnost českého měšťáka. Také X. Dušková (Nina), jinak živě ztělesňující postavu, mohla být vedena více ke správnému domýšlení. Jen obecné znaky puberty, nikoliv konkrétní rysy postavy vidíme u L. Peňáze (Viktor). Mášence — M. Albinové věříme. Někdy strhuje vnitřní opravdovostí. Někdy je bezradná a omezí se na obecnou charakteristiku »mladého děvčete«. Velmi dobrým hereckým výkonem je V. Michaljovna Š. Ranošové. Kázeň, prožitek pouze nezbytné vnější prostředky — na malé textové ploše vyrůstá před divákem veliký obraz o životě, citech a myšlenkách Mášenci matky. Okaemov M. Výleta je vybaven bohatým a přesvědčivým hereckým rejstříkem. A přece zůstává postava příliš »profesorská«. Příliš se podobá obvyklým bradatým profesůrkům. Okaemov má některé tyto obligátně starobylé rysy. Ale postupně se v něm uplatňuje vliv sovětského prostředí. Musí být z něčeho patrný hned od začátku, aby mohl postupně růst. M. Výletovi zde vůbec nepomáhá scéna O. Schindlera, jedna z těch jeho nepromyšlených a méně zdařilých. Nepomáhá nikomu. Nevytváří v pravém obraze dolem dvou akusticky oddělených prostorů. Nezatažuje se ani takovými »malíčkovskými«, jako tím, že vědec nemívá bidnou knihovničku, kterou by si pořídil nanejvýš pensista, aby ji jednou za rok otevřel a zjistil, jestli mu těch pár omšelých knih nesežraly myši. Schindler již prokázal, že je výtvarníkem i na jevišti. Tentokrát zůstává dlužen mnoho.

V inscenaci se přes všechny výhrady zdařilo uchovat a postihnout autorovu myšlenku »Mášenka« tedy pro diváka přínosem je. Pro Divadlo Petra Bezruče je spíše zkušeností, kterých je zapotřebí zrovna tak, jako v jině.

STANISLAV SOHR